

Передплата

»РУСЛАНА« вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
 на пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

»Вареш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділь і руских свят
 о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і
 експедиция »Руслана« під
 ч. 1. пл. Дембровского (Хорун-
 щини). Експедиция місцева
 в Агенції Соколовского в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
 напередне застережене.—

Рекламації неопечатані
 вільні від порта. — Оголо-
 шення звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в »Надісланім« 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні доносення по 30 сот.
 від стрічки.

„Геть з демагогами!“

(+) Мало коли лучав ся, щоби ми могли згодити ся з поглядами головного дневника соціальної демокрації, віденської Arbeiter-Ztg. Недавно одна подала она статю п. з. «Weg mit den Demagogen!», котру тут наводимо в цілости, позаяк она містить в собі і на нинішні наші відносини вельми влучні уваги. Згадуючи про зміну правительства і покликане до державної керми коаліційного міністерства, пише в справі виборчої реформи ось що Arbeiter-Ztg.:

«Одвічально правити, орудувати справами якогось краю, вводити конечним вимогам дня, се зовсім що иншого, як з мовниці розправляти, критикувати, високопарно говорити і своєю вимовою йти навзаводи із своїм столітем. Вправді засада — загальне право виборче, сей «оклик» в політиці є найбільшої ваги, але се лише є керма, а не сам корабель. Для демагога є се альфа і омега: він послугує ся безнастанно кермою, але корабель стоїть непорушно, він обертає ся в мраці загального, високопарного, патетичного все на однім місті, але державний корабель не посуває ся ані на пядь вперед. Тимто демагогія є найбільшим ворогом справдешньої демокрації і в старих демократичних краях, як н. пр. в Швайцарії закорінений інстинкт згноблює демагога, висьміває єго. Нігде не ведуть такої тверезої, майже сухої політики, як в таких краях.

Блед Гарт.

Скарб в лісі.

перевів М. Боднар.

(Дальше).

На гавканє двох псів, впнятих до ланцухів, показала ся якась статя в дворох найближшої шопи. Видалась молодою дівчиною, але віку не можна було означити, бо єї довге та широке убранє вільно буяло на єї тілі. Підтягнула спідницю й підперезала фартушком, таким довгим, що мусіла єго кінець перетягнути по під пояс, щоби на него не наступити. Великий капелюх з жовтої кигаики закривав єї лице. З цілої єї голови бачив лиш дві сильно сплетені брунатні коси, що визирали спід долішних крис капелюха. Була занята кухонною роботою, бо держала в руках велику бляшану посудину, рід

«Але у нас штучно виплекано демагогію. Передовсім ддятого, позаяк майже ніхто з тих, що провадив агітацію за якоюсь справою, не був покликаний і приневолений практично перевести саму справу. Парлямент був вложений на карк правительства яко клюб до розправляюваня і критикованя, яко контрольний лише орган над правительством, але не був втілений до організму яко найважнійший орган державний. Промови осудні для міністрів, а облесні для народу уважано політичною роботою. Але сі слова ніколи не стали тілом.

«Другою пістункою демагогії були курії, передовсім пята. Задля п'ятох курій треба було ділити край пять разів на виборчі округи, а тим способом кождий округ був три або й шість разів такий великий, як би повинно бути, цілі воеводства творили оден або два округи виборчі. В дійсности не можна було такої просторої області політичної поважно управляти ані опанувати, не можна було виборців політично виховати і виобразувати. Посол, котрий хотів хоч троха показати ся або дати себе почути, був приневолений як актор в стариннім театрі ставати на котурні поверховного ефекту і набрати повний рот з голоснозвучного засобу великих загальників.

«З тим лучила ся трудність і неприродність партийного образования. Курія передовсім четвертувала виборців. Посли чотирох курій приходили із зовсім иншого світа, були людьми, що впрочім в житю і в цілій суспільности не мали із собою ніякого діла, були иншого по-

ходження, мали инше образование а крім того заступали зовсім ріжнородні, суперечні інтереси. В конкретних случаях годі було їх звести разом; можна їх було хиба загальними окликами народности, ісповіданя, вільнодумства і т. и. до купи звести, а в практичній роботі парламентарній треба було їм все полишити свободу голосованя. Сторонництва не були отже спроможні до управи, они були звернені на негативну критику, на загальну фразу, на демагогію. Але всеж таки та демагогія держала ся в межах горожанської приличности.

«Пята курія розбила сю межу. Кожде сторонництво було що до своїх курій привязане до певних інтересів і не могло їх занедбати. Але для слави треба було успіху в п'ятій курії конечно. Щож робити? Наймано яко „робітничих кандидатів“ — бо инакше годі було — людей з широких верств, з такого пролетаріяту, з котрим впрочім не радо сідало ся в своїм товаристві разом за оден стіл, навчено їх як шпаків власної національної і конфесийної фразеології в найповерховнійшій формі нагих окликів, додано їм ще соціяльну програму, відписану від соціяльно-демократичної і так пущено їх між широкі верстви народні. Горожанським виборцям поручувано за ними голосувати, спершу успішно. Але наостанку таки стало се осоружним для розумних горожан, щоби їх гнали яко товариша до голосованя за дрантивим пролетаріятом. Маломіщанська верства і всі горожани, що не мали опори, котрих не повело ся полі-

коритця, що чистила єго, притиснувши сильно до грудий.

Флемінг дивив ся на посудину жадним оком. Єї вид був єму байдужний. Та почав говорити дипломатичним способом.

»Я заблудив у лісі. Чи не сказали би Ви мені, в яким напрямі лежить гостинець?«

Она показала малою обсмаленою рукою в сторону, звідки прийшов: »Там в горі просто, за горбком«.

Так, він обійшов довкола ліс, місто перейти серединою, а полянка з хатою лежить на скрайнім березі.

— Як далеко до гостинця? спитав з зітханєм.

— Найбільше миля з горбка, як підете побіч ліса, а далеко дальше на попереку.

Отже, в кождім разі мусів вертати попри жерело та кварцової скелі. Він спо-

глядав туженним оком на посудину в єї руках. «Чи ви не позичили би мені на хвильку свого коритця», просив він на пів шутливим тоном.

— На що? спитала скоро дівчина. Та в єї голосі не було недовіря, лиш діточа цікавість.

Флемінг радо викрутив би ся від відповіді, наколиб не хотів похвалитись своєм відкритєм. Однак він пізнав, що се єму не вдасть ся.

— Я хотів би троха виполокати землі, відповів від викруту.

Дівчина звернула до него свій великий капелюх; глибоко під тим бачив єї білі зуби. «Нісенитниці! Ви жартуєте, сказала вона».

— Ні! Я дійсно потребую коритця, — шукаю за золотом і хочу спробувати землю. Позумієте тепер?

— Чп ви гірник?

тично виобразувати, сподобали собі таких фразерів і крикунів а la Штайн і Фресль (і у нас є такі!—Ред. Русл.). Пролетариятови се не помогло, але у власнім таборі виплекано демагогію і самому собі загрожено. Нанятий крикун, котрий заступав цілу область в загальній курії, стояв на зовсім іншій педесталі, як заступник кількох місточок: отже тепер доперва побивала фраза поважного політичного робітника, і треба було мати відвагу, щоби проти того виступити.

«Отсе здержувало розвиток надмірно і спинало доступ розумови. І треба щиро сказати, — горожанські сторонництва мусіли здобути ся на велику відвагу, щоби виступити проти своїх національних радикалів. А се можуть зробити лише на основі загального права виборчого. (Але треба по справедливості сказати, що й в соціально-демократичнім таборі є доволі фразерів і крикунів пустослових. — Ред. Русл.) Се буде перша его задача — прочистити! Се лежить як в інтересі буржоазії, так в інтересі пролетарияту, зробити місце для їх справді реальної боротьби, для виведення спору про їх інтереси, усуваючи тих крикунів, що своїм пустословим, гордовитим криком заглушують мовницю, з високопарними фразами і сьмілими рухами пхають ся до керми і спинають, щоби добило ся того або міщанство або пролетарият. Після давньої системи повинна би та суспільність не супроти соціальної демократії, але в міщанстві віднести побіду. При загальнім праві виборчім она пропаде. В малім окрузі виборчім (на жаль у нас в східній іменно части краю за великі округи — Ред. Русл.) приглянуть ся особисто чоловікови, котрого вибирають, високопарність і пустословність викликають лише сьміх (на жаль у нас ще багато се подобає ся — Ред. Русл.), там знають доокола людей, котрі заслужили ся дійсною роботою і не записують собі замісцевих дрантивих пролетарів на генералів. При одноцілості виборців, де ще прямо горожанин розправляє ся з робітником, нема місця для межичленів. А позаяк лише від тих виборців можна

— Та — ніби щось такого, відповів зі сьміхом.

— То забирайте ся чим скорше, заким поверне батько. Він не може стерпіти близько себе гірника. Тому й мешкає на боці.

— А леж, я не мешкаю ту, втрутив слівцем молодий чоловік. Не був би я заблудив — та не прийшов би сюди, й на півгодини вже був би далі. Як хочете — зіставлю Вам застав за коритце — продовжвав далі, коли ще дівчина нагасла.

«Що?»

«Тільки гроший, що вартує коритце», сказав нетерпеливо Флемінг.

Великий капелюх відвернув ся гордо, наче корабельне вітрило, що дув в него вітер і дивив ся в далечінь. «Я не потребую гроший; ідїть собі своєю дорогою» — звучав голос з середини.

(Дальше буде).

осягнути мандат, буде буржоазия приневолена сама себе заступати, она не може віддати округа наємщикам, позаяк не буде пристановища в привілейованій курії. З тою хвилию вибе остання година демагогії.

«З того поводу міщанські сторонництва, наколи они переводять виборчу реформу з підмогою свого міністерства, не мають чого бояти ся таких „радикалів“. Загальне голосованє винагородить тих, що его переведуть, а сторожить тих, що сему опирають ся. Поки ще при перших загальних виборах економічні інтереси зустрінуть ся з великими політичними суперечностями, буде упрятана демагогія. Чесний буржоа або пролетарний противник буде мати більше значіння як непевний фразер. А буде се справдешне благо для обидвох, коли вибори будуть мати успіх: геть з демагогами!

Землі і волі.

Петербурский дописуватель «Гром. Думки» пише між іншими «З думских кульоарів» ось що:

Останними часами до депутатів надходить дуже багато телеграм і привітів, в яких сходи, місцеві органи самоупрядованя, робочі організації обіцяють з усієї сили підтримувати думу, просять далі боротись і підбадьорюють своїх заступників ріжними способами. Всі ті прохання переходять з рук до рук в думских кульоарах. Серед сих заяв та прохань особливо увагу звертає проханє, прислане на імя депутатів Дяченка та Опацкого. Селяни просять «возстановити поцранную правду», просять землі і волі.

Їх діло дуже просте, яких ви знайдете тисячі не на одній Україні. І коли воно і вражає, то тільки своєю простотою, тою простотою, з якою геніяльні глитаї-павуки обдирали доси усіх простаків.

Жили були в однім селі бідні, мало або і зовсім безземельні селяни. Але знайшла ся «добра людина», — поміщик Маркович, що захтів продати їм 2654 дес. землі по «божескій» ціні — 150 руб. за десятину, ще й в придачу без копійки давав 40 дес. нездатної до хліборобства. Селяни руками і ногами вхопились за землю. На нещастє зявивсь конкурент, що знюхав ся з приказчиками Марковича і відбив у них землю. Селяни таки лишились без куска хліба. Новий пан Калуга дешевше не віддає землі в аренду, як по 20 та по 45 карб. за десятину пахатної і сінокосної, пасовиско по 5 карб. від кожної голови, а водопій зовсім забороняє; порічного, за те, що селяни користають ся річкою Сулою, бере по 40 карб. в рік за шматок берега.

Селяни порішили «ходатайствовать перед правительством... о возстановленіи правды... и о выкупѣ» у Калуги всього маєтку по тій ціні, по якій він купив у Марковича, себ-то по 160 карб. за дес., про що в місяці цвітні склали приговор, який підписало більше сотні чоловіка. Окрім того, до приговора приклади ще й список більше 260 чоловіка, що

мають від 1/4 до 1 1/2 дес. землі, а багато й нічого не має, окрім семейства та нужди і горя..

По сїм трапило ся те, що звичайно трапляє ся і до чого ми так всі звикли. Прибув пристав з урядником і «агентами-чорносотенцями» і заарештували і приговор і уповажнених. «Таким чином, пишуть бідолахи, поліція в угоду багачеві Калугі за єгож гроші нагнала страх на бідолахів, щоб вони не сміли заявляти про свої нужди...»

Ще простійше друге діло. Земский начальник 3. участку роменського повіту Роццаховский, або, як селяни его охрестили, «казенный папаша», «мало того, що брав всякі побори і дані з богачів, забрав останні крихти в селян, — продав селянський общественний хліб, що зберігавсь в общественнім маґазині на случай голодовок, щось коло 12 тисяч пудів і виручені гроші... промотав до копійки...»

Крім того сей «папаша» промотав 2700 карб., що зібрала волость «на за-помогу страдникам-салдатам в Манджурі». Селяни написали міністри внутрішних справ про злодійські вчинки «казенного папаші».

Почало ся розслідуванє, яке підтвердило розтрати документальними даними. На сїм діло і скінчилось. Правда, чиновник-ревизор та справник обіцяли селянам повернути гроші. Але сам Роццаховский, окрім довгів, нічого не має.

Крестяни благають думу заступитись за них, бідних, примусить «казенного папашу» повернути кривні їхні тисячі.

Вони вірять, що дума заставить і Калугу продати землю.

З державної ради і делеґацій.

На суботнішнім засіданю державної ради, по відчитаню внесень та інтерпеляцій, приступила палата до дальшої подрібної дискусії над першою групою параграфів промислової новелі. Принято внесєня на замкненє дискусії і вибрано генеральних бесідників, а по їх промовах перервано засіданє до понеділка год. 3. по полудни. У спільних делеґаціях радять комісії. На військовій комісії угорської делеґації домагано ся між іншим зменшеня багажів піхотинця і підвишенє денного жолду. Що до першого заявив міністер війни ген. Пітрайх, що військовий заряд має намір облекшити багаж жовніра, а що до підвишеня жолду, то се потягнуло би за собою надто великий видаток. — В бюджетовій комісії австрійської делеґації командант маринарки гр. Монтекукулі обговорював оправдану послідною япансько-російскою війною потребу великих панцирників і підводних лодий, після чого прийнято бюджет воєнної маринарки і розпочато дискусію над окупованими краями. Спільне міністерство скарбу предложило делеґації справозданє з адміністрації Босни і Герцеговини, в якім вказує на постійний розвій тих провінцій. Населенє в 1885 р. числило тільки 1 мільон, в р. 1895 зросло до 1,658.000. Справозданє вказує

дальше на зріст шкіл, на побудоване 1510 кільом. залізничних ліній, на підвищене доходів і материяльний та культурний розвій на кождім кроці. Коли підчас окупації виходили всего 4 часописи, тепер є їх 19; товариств існує 296.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** Ві в торник: руско-кат. Ляриона; римо-кат. Герваз. і Прот. — В середу: руско-кат. Теодата м., Артемії.; римо-кат. Сильверія.

— **Торжество Пресв. Евхаристії** опроведено вчера у Львові при сприяючій погоді величаво. Процесійний обхід до чотирох віктарів уставлених в Ринку провадив о. митрат Білецкий з цілою капітулою. В обході взяли участь намісник гр. Потоцкий, найвищі шефи всіх урядів державних, автономічних і військових та незміриме число вірних. Асистенцію творила компанія 30 п. п. і давала приписані салви.

— **Концерт „Бандуриста“.** Дня 1. липня відбуде ся II-ий величавий концерт з добірною програмою зложеною з класичних і модерних творів, при ласкавій співучасті ВП. Павл. проф. З. Дайстрияньскої і п. Нюсі Крушельницької і оркестри 15. п. п. — Заразом повідомляє ся всіх П. Т. Членів співаків, що проби „Бандуриста“ відбувають ся від нинішнього дня щоденно о год. 7^{1/2} точно в льокалі „Бояна“. — *Виділ тов а „Бандурист“.*

— **Вістку про фестин,** який буде в неділю дня 24. с. м. заходом львівського „Сокола“ в парку кліматика в Пустомитах, прийнято в кругах львівських Русинів з наглядним заінтересованєм. Вістку сю доповнюємо оповісткою фестивінової програми, в яку входять: Льоси щастя і томболя (з гарними і цінними вигранями), концерт музики 15. пол. піх., конкурсе краси пань (2 нагороди), конкурсе гумору мужчин (2 наг.), 4 роди перегонів: пань, мужчин, в мішках і з краватками (по 2 наг.), мет диском (2 наг.), скок по цукорок (наг.), мінутові фотографії, полева почта, телеграф без дроту, щасте в муці, гри в мяча і обручі, продукції хору, живі образи, штучні огні, кругольня, лянн-тенніс і инше, що дасть ся виконати протягом 6 годин фестивіну. Буде се взірцевий фестин, якого Львовяни ще не бачили. В случаю непогоди фестин відбуде ся дня 1. липня в Пустомитах. — *Забавовий комітет.*

— **Поклик.** Уже від довшого часу засібніші родичі учеників, що ходять до шкіл в Станиславові, жалують ся на брак відповідного приміщеня для своїх дітей. Бурса руского педагогічного Товариства переповнена, бо в 1904/6 приміщувала 70 вихованців; так само селянська бурса переповнена, бо приміщує 80 вихованців, та ті бурси дають захист тільки біднійшим ученикам. Ученики багатших родичів в числі над 150 приміщують ся по дорогих станціях, з котрих багато під неодним зглядом зовсім невідповідних, через що чимало нашої молодіжи зовсім марнуєсь. — З огляду на вище сказане та з огляду на те, що нашої молодіжи задля рускої гімназії в Станиславові все більше прибувати ме, рішив Виділ руского педагогічного Товариства завести з початком р. шк. 1906/7 інститут для багатшої молодіжи, деби вона мала відповідне поміщенє, здоровий харч та відповідний педагогічно-дидактичний нагляд. Скільки коштувати ме удержанє одного вихованця, то годі поки що сказати, бо те зависіти ме від всіляких обставин, а передусім від скількості зголошених кандидатів. Тому просить ся поки-що зголошуватись подвійною кореспонденткою (друга служити ме на відповідь) на адресу: Прокіп Рибчук, професор гімназії в Станиславові ул. Коперника 17, але найдальше по день 1. липня с. р.

— **Амер. „Свобода“** доносить: Пан Юліян Бачинський, що приїхав минулого року з Галичини і обїздив від серпня 1905 рускі кольо-

нії в Сполучених Державах, щоби ознакомитись з житєм американських Русинів і описати его в особній книжці — вибираєсь сего тижня до Канади, аби пізнати також жите тамошних Русинів. П. Бачинський почне свою подорож по Канаді з Монтріол, звідки буде посуватись стало на захід аж до Бритийскої Колумбії, звиджуючи по дорозі визначнійші рускі кольонії. Надїємось — пише „Свобода“ — що наші Канадійці привитають п. Бачинського так щиро, як се зробили Русини тутешні і своїми інформаціями поможуть ему сповнити его нелегку задачу.

— **В справі паранських Русинів.** О. М. Шкирпан, Ч. св. В. В., руско-католицкий місіонар в Прудентополіс в Бразилії, просить о рускі книжки для кольоністів-Русинів в Бразилії. Звертаю ся про те до тих Русинів, котрі хотіли би дарувати книжки для кольоністів-Русинів, щоби зволяли як найскорше передати ті книжки редакції „Руслана“, а звідтам будуть передані в руки тих інтелігентних Русинів, що їдуть до Бразилії в липни с. р. — *Титко Ревакович.*

— **Повічеві процеси.** Перед вирокуючим трибуналом в Станиславові відбула ся дня 30. мая розправа проти студента прав Осипа Охримовича з Грабівця, обжалованого за підбурюванє на вічах в Переросли, Гвозді, Бабчим і Марковій. По переслуханю двох комісарів і 4 жандармів трибунал засудив п. Охр. за обиду парламенту, війська і жандармерії на три тижні арешту. Дня 12. с. м. той сам трибунал рішав справу селянина Петра Когуляка, обжалованого прокураторею за підбурюванє на вічу в Майдані середнім і увільнив его від вини і кори.

— **Зелізняця Львів-Камінка-Стоянів.** Намісництво оповіщує, що ревізія траси і стадійна комісія для части проєктованого шляху Львів-Стоянів з точкою виходу тої залізняці на головнім двірці у Львові до 28 клм. відбуде ся під проводом радника намісництва д-ра Устияновского дня 25. с. м. о 10. год. в намісництві.

— **„Football“.** В Англії, країні спорту і рухових розривок належать до наймилійших гор Cricket, Lawn-Tennis, Football. Тут займемо ся послідною грою. Уже Римляни підбивали при Nagrastum повний мяч ногами, щоби здобути поле противника. Їх легіони привнесли сю гру до Британії. Тут розвинула ся она в протязі віків між низшими верствами до того степеня, що сусідні села і місточка відбували з собою борби мячем, а в XIV, XV і XVI. віці мусіли королі окремими розпорядками заборонювати сю гру, бо розгорячувала за дуже голови. Шекспір уживає в своїх драмах авроти і порівнаня з гри в Football яко загально звісної. По реформациї, під впливом пуританських засад стратив Football в XVII і XVIII віці свою стійність і пішов вкінці майже в забутє. Грало его ще денеде лише в деякі дни року на спомин передвічних звичаїв. Аж по 1830 р. впровадили англійські школи а передовсім школи в Rugby сю гру між молодежню зовсім після давних правил, що дозволяли мяч не лише копати ногою але також бічи з ним в руках, метати ним і притримувати руками противника. Так повстала назва гри Rugby Football. Знайшли ся школи, що мали граць твердо убите а навіть брукване а хочаби усунути небезпечє в таким случаю бориканє і термосєнє противників о мяч — завели зміни, що мяч жєне ся лише ногами, дїткнути ся его раменем не вільно а також не вільно придержувати противника руками. Се зробили школи в Eton, Westminster, Harrow і ин. Поза школами Football не ширив ся. Дперва від 1855 р. зачали творити ся клуби для тої гри з молодців, що управляли її були в школах. Щоби завести одноцільні правила і уможливити змаганя публичні поодиноких клубів а через те розповсюдити гру, завязав ся 1863 р. союз Football Association і сей ухвалив правила для гри, при котрій мяч лише ногами копає ся. Від сего союзу названо гру Association Football.

— Кружки тої молодежи, що в школах вели гру після правил школи в Rugby, злучи-

ли ся дперва в 1871 р. в союз Rugby Football Union, щоби зобовязати всіх членів до одноцільних правил. Оба союзи існують до нині і усвершають правила обох гор. Крім них повстали союзи, що лучать грачів, котрі з гри роблять ремєсло і живуть зі вступів плачених видцями. З тої черти видно, як сильно закорєнєнє ся в Бритавії Football. Грають его всі верстви, гельоти і аристократи, школярі і академіки а в богато школах належить до гор обовязкових. Клуби яко заступники міст, округів, шкіл, університетів відбувають з собою змаганя. Після обчисленє за 1905. рік має Англія кругло 45.000 копунів, з того 8.000 заводовців, що належать до 15.000 клубів. Дохід зі вступів виносив 12.000.000 К. При рішаючім змаганю о „англійську чашу“ було 101.900 видців, що заплатили 114.936 К. Головною точкою сезону для футболу в місяцю лютім, марті, цвітні є змаганя дружин, що заступають краї Англію, Валлю, Ірляндію і Шкоцію. Чотири дружини змагає ся о першенство в Rugby Football а чотири инші в Association Football. Нагородою є чаші, що переходять, що року до тої дружини, котра відносить головну побіду. Се є велика честь бути першою дружиною в Британії.

З Англії розширила ся гра у всі части єввіта, де поселили ся Англійці. В німецьких містах дали англійські переселєнці почин до плеканя футболу. Найскорше стало ся се в Constatt, бо около р. 1870, де грало Rugby Football, Association Football зачав управляти перший Берлин в 1885 р. В Австрії зачала займатися грою Прага в 1885. році, Відєнь 1893 році, Будапешт 1897 році. На континєнті переважали клуби правила гри Association Football = „копаний мяч“. Гра Rugby Football = „мяч ношений“ є труднійша, не подобала ся і не прийняла ся. Копаний мяч є грою, при котрій треба богато бігати, для того надає ся лише на холодні пори року, у нас на осїнь і весну. Правила єї не трудні, однак спосіб їх переведеня, сказатиб, стратегія, вимагає великої вправи, притомности духа і сподуки всіх грачів. Научити ся єї можна лише в довшім протязі часу. — *Бб.*

— **Судовий „махер“.** Перед трибуналом присяжних судіїв в Тернополі почала ся онодї судова розправа проти Йосифа Лотоцкого, батька 3 дітей, бувшого канцелярїйного помічника в тернопільськїм суді, обжалованого о урядові надужитя. Акт обжалованя має 33 аркуші битого писма і подає ось які надужитя Лотоцкого: в реєстрах з 1903 до 1905 р. виказано невиконані кари яко виконані, а вирокі засуджуючі яко увільняючі, неполаджені справи виказано яко покінчені і т. д. Одним словом в особі Лотоцкого був найвищий трибунал, котрий через 3 роки рішав у всіх справах повітового суду в Тернополі, як сам хотів не оглядаючись на судіїв і начальника. До розправи покликано 68 євідків.

— **З залізняць.** Дня 1. червня с. р. отворєно шлях залізняці Стара Пака Ломніце н. Попельною. Стації уряджено для загального руху з виімкою материялів вибухових. Пакунки висилає ся за оплатою при відборі.

Телеграми

з дня 18. червня 1906.

Відєнь. Цісар виїхав з генеральним інспектором архіє. Фридрихом до Бруку над Литавою на дводневий перегляд війська.

Петербург. В Варшаві застрієно онодї 2 поліціантів. — В Ковні ранєно револьверовими стрілами заступника комісаря поліції Белінського. — В Згержі коло Варшави ватага з 16 замаскованих чорносотєнців напала на почтовий уряд і равила 3 урядників та 1 жоввіра, почім утікла.

Петербург. Число убитих Жидів в Білімєстоці виносить около 50, а ранених є по верх 200 осіб. Жиди, що остали в місті, не показують ся зі страху на улицях.

Матеріяли до національно-політичного і культурного життя Русинів.

3 переписки пок. Володимира Барвіньско-го з д-ром Червіньским.

(Дальше.)

Дотychczasова політика керуючої партії Полaków jest powtórнем wydaniem dziejów przedrozbiorowych: zewnętrzna polityka rzuca się на awantурніє дороги, wewnętrzна здає до coraz większej ruiny materyjalnej i moralnej, a nędzna całość okrywa się blichтром osobistych awansów, szumnymi tytułami, wrzaskliwą frazeologią o wielkości narodowej, którą się faktycznie zatracza, a nie podnosi. Jakiś formalny szal zapamiętałości ogarnął kierujących polityków, którym się zdaje, że jedynie wojna z Moskwą może wyratować ich z tej rozpaczliwej sytuacji. Ten szal nie pozwala im rozważyć, na jaką awantурничą drogę chcą wprowadzić losy swego własnego narodu, — nie daje im zrozumieć, że на jedną stawkę kładą całą przyszłość nie tylko Rusi, ale nawet Polski, bo czyżby zadali sobie kiedykolwiek pytanie, gdzieby mogli odszukać Polski i Rusi на випадек wygranej Moskwy? Zapominają w tym szale, że wszelka działalność на zewnątrz winna się opierać на wszechstronnie i jak najlepiej przeprowadzonej організації wewnętrznej, że до діяльності на zewnątrz czas dopiero wtenczas, gdy wszystkie sprawy wewnętrzne, wszystkie spory narodowościowe, klasowe, religijne i ekonomiczne będą załatвлене ku ogólnemu zadowoleniu i gdy така діяльність на zewnątrz może się przedstawiti jako naturalny wytrysk wzbranej siły moralnej i materyjalnej obydwu narodów. Czyż mamy ją dzisiaj? Czyli mają tę siłę galicyjscy Polacy? Dzisiaj porыває się do takiej акції i wszystkie siły на nią i jedynie на nią wyтечає, а zostawiaє справу pałace i piekące niezаłatвленіmi, swoje wнутре намієтноściami ослаблене i zdenerвоване, знаczy то само, gdy zgrzybiały старец ufarbowawszy swą trupią powierzchowność chce udawać młodzieniaszka i o zakład swego życia puszcza się w konkurencyjny танец карколомny z prostym wprawdzie, nieuczonym, niezgrabnym, może i запитим трошеє lecz zawsze silnym паробкиєм. [Nie dla tego, że jestem Rusinem, przekładam punkt ciężkości polskiej sprawy в справу русką. Gdybym był Polakiєм, jeszcze bym bardziej to uczynił, бо nie mogę запознаває tego historyczno-geograficznego факту, że Polska i Ruś razem wzięте podają dopiero достатечне warunki bytu państwowого, któryby mógł się skutecznie opierać zarówno naciskowi półночного колоса, як i naciskowi żелазnej Germanii, — że zaś Polska sama nigdy by на dłuższy czas nie mogła się oprzeє temu obustrонному ciśнению]. Jeżeli atoli przekładam пункт ciężkości sprawy polskiej до sprawy русkiej, nie czynię tego bynajmniej в целях wojennych. Може быє, że наша natura руска mniej jest pochopną до rzemіоста војскового, але може теж і то быє, że poučení доświadczeniem i z доświadczenia i наогу bardziej rozważлиwi i по сто раз мierzący niżли раз strzelimy, sądzimy iż пора obecna nie по temu, by wszelкими силами дążyć до awantуры, але [пора по temu by naszą pracą в kraju, naszym moralnym wpływem jeżeli nie pokonaє, то przynajmniej до gruntu ослабиє нашеgo wspólnego wroga]. Wszakżeє jest rzeczą jasną, że та droga zwalczania wroga siłą i pracą bezkrwawą, cichą але тем певнієszą — jest nierównie więcej odpowiednią i практичнієszą, aniżeli droga wojennej i як każда wojna niepewnej awantуры.

[Гdzież jest та siła i ten wpływ moralny? Oto jest zagadka, але tylko dla Polaków. Gdyby byli politykami realnymi, co to umieją dopatrzeć słabych i najслабших stron swego przeciwnика, gdyby були się учыли з своєї истории не гимнів похваляу świetności królewskiej i wielkopańskiej, lecz cierpkiej а prawdziwej nauki historycznego doświadczenia, nauki przyczyn upadku swojej, а wzrostu wrogiej potęgi, byliby już dawno zmiarkowali, że Ruś jest owym ciężарем narodowościowej i państwowej potęgi, który przechyla wagę w te, lub w ową stronę, że Polska już wtenczas była upadła, kiedy Ukraina z Chmielnickim stanęła pod sztandar(em) carski(m), że Moskwa stała się potęgą i то potęgą europejską dopiero wtenczas, kiedy oparła się о Ruś i siłą Rusi oparła się о wybrzeża Czarnego Morza, Dunaju i państwa austriackiego. Gdyby Polacy були з rozumem kochali swoją ojczyznę, byliby przyznali wszystkie prawa narodu ru-

skiego на ręce hetmana Wyhowskiego, byliby kniazієм Rusi zrobili Doroszenkę, byliby podali ręce pomocy Mazepie ku zwalczeniu Piotra — słowem byliby pomogli utworzyć Ruś samodzielną, byle tylko jej nie oddać в służbę Moskwy. [Lecz stało się, Owoż przynajmniej teraz byłaby пора naprawić błędy ojców. Nie trzeba zbyt bystrego wzroku politycznego, аżeby dopatrzeć, як Rosya i dzisiaj jeszcze drzy cała о jedność z Rusią. I całkiem naturalnie, бо ма zmysł praktyczny, бо wie i czuje to, że gdyby miała в sobie Rusi], nietylko [niemiała by Polski], але przestałaby być państwem europejskiem. [Z tego to poczucia i z tej świadomości swojej najслабszej strony wypływa ten nigdzie indziej niesłychany ucisk przez Moskwę wszystkiego, co tylko chociażby maleńką iskierką, najłżeszym cieniem zdradza duch samoistnej (в Gaz. Narod. odrębnej) Rusi, duch(a) tak zwanego separatyzmu ukraіnofilskiego. Ztąd to owe zakazy русkiej literatury, русkich pieśni, русkich strojów narodowych i te istotnie barbarzyńskie wyтепianie nawet cienia русkiej samodzielnosci. Czyżby Polacy kiedykolwiek zastanawiali się на seryo над тем, że tu jest ten punkt Archimedesa, з którego jedynie певніє można podźwignąć losy obydwu narodów, że Galicya jest тем polem, з którego światło nowego życia może i powinno wytrysnąć на całą obszar obydwu narodów, że gdyby руски element в Galicyi rozkwitł się в całej pełni, on musiałby przebiє swoim światłem najczуniejsze kordony, а słowo szczerego Rusina gloszącego на dokonanej i фактами popartej prawdzie bratnią zgodę з Polakami, а podnoszące poważyny protest przeciw uciemieniu swoich braci за kordonem, — że powiadam, słowo takie szczerego Rusina wypowiedziane nie в газecie але з mownicy sejmu lub rady państwa, а nawet delegacyi wspólnych — piorunem przeraziłoby naszych wrogów, а milionowe echo najwyższej sympatyi wyzwałoby в sercach 15-stu milionów ukraіńskich Rusinów, а wówczas zobaczylibyśmy, czyby] kolos nie zaczął chwiać się в swoich podstawach i czyliby [kwestya Polaków i Rusinów nie stanęła на porządku dziennym в Rosyi. Oto jest droga jedynie odpowiednia dla wspólnego działania, któreby przyniosło rzeczywistą korzyść obydwu narodom], то jest droga, на której правда, że może ostatecznie przestaє nie będzie można, lecz która jest niezbędnie konieczna dla przygotowania skutecznej діяльності czynnej на zewnątrz. Nie wiem, czyli Polacy tą drogą pójsz zechcą, боż nie jest она так łatwą, як by się może на oko wydawała. Jest то droga usilnej pracy, ofiarności, poprawy swoich własnych błędów i niedostatków, droga osobistej abnegacyi а ofiarności dla rzeczywistego dobra narodu, droga niezmiernie trudnej konsolidacyi i konwalidacyi naszych rozprzęgłych stosunków społeczno-ekonomicznych. Lecz та trudna праца byłaby zarazem pierwszą podstawą i зародkiem samodzielnego życia obydwu narodów. W takiej pracy okazałoby się практичніє, jakie formy życia społeczно-паństwowого są najodpowiedнієше для wspólnego, federatywnego początku obydwu narodów, i в ogóle в jakiej formie takie życie в galicyjskiej miniaturze jest możliwe.

(Конець буде)

— Товариство „Просвіта“ подає до відом Сьвітлим шкільним Радам, і Впов. сьвященикам, катехитам, учителям і родичам, що при зближаючих ся іспитах в народних школах можна купити книжки накладу товариства, гарно перенлетені, призволені кр. шк. Радою на нагороди для учеників, в канцелярії товариства, Ринок, ч. 10 або в квігарні Наукового Тов-а. ім. Шевченка у Львові, Театральна улица, ч. 1. по слідуєчій ціні:

Фінляндия і Сахара 44 с. — Жите св. о. Николая 40 с. — Пасіка 70 с. — Про лучбу ґрунтів або комасацию 80 с. — Спартак, провідник римских глядіаторів 90 с. — Гетманські свати 50 с. — На послухане до Відня 40 с. — Оферма 40 с. — Від чоґо вмерла Меланя 40 с. — В глухім куті 40 с. — Сотні роковини народного письменства Руси-України 52 с. — Дещо про молоко 40 с. — Фармазони і поезії Ю. Федьковича 60 с. — Горить 60 с. — Як чоловік боре ся з природою 90 с. — Під морекими хвилями 40 с. —

Кілька рад і пересторог для хліборобів 45 с. — Про обірник і інші навози 60 с. — История України-Руси (з образками) 30 с. — Молитвеник народний в звичайній оправі 60 с. — Молитвеник народний в лучшій оправі 80 с. — Велик. молитвеник „Хвалите Господа з небес“ в оправі полотняній з футералом 1-80 с. Великий молитвеник в оправі шкіряній з футералом 2-40 с.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 16. до 30. червня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлене В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

Всілякі
КУПОНИ
виплатув без иотручення провизии
або коштів
Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц
БАНКУ
Гіпотечного.

Абітурієнт відзначаючий ученик рускої гімназії глядає лекції на село від 1. липня. Приготовляє до приватних іспитів або іспиту зрілости. Зголошення на адресу: Михайло Боднар, Львів, ул. Замарстинівська 25 А.

Щадіть і купуйте землю!
Товариство взаімного кредиту
„Джістер“
стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)
платить 4% від вкладок, приймає і виплачує вкладки кожного дня, крім неділей і сьвят; Уділяє позички на 6% на гіпотеку або за порукою; дає більші позички парцелянтам на купно землі; сплату гіпотечних позичок розкладає 15 літ; при 30 ратах піврічних вносить рата на капітал і процент разом 5 корон від 100 корон.
На покрить дахів бляхою або черепом уділяє „Джістер“ позички на 5%.
Позички можуть дістати тільки члени; ако член може приступити тільки член Товариства обезпечен. „Джістер“
Дивіденда від уділів членських вносили все 6%.
Вкладки можуть вкладати танж не члени.
Вкладки вносять 19.12 1905: 2,072,928 К.
Позички уділені 2,041,615 К.
Уділи членів 162,127 К.
Фонд резервовий 30 288 К.
Цінні папери і льокапи! 257,963 К.
З чистих зисків уділів „Джістер“ на церкви, бурси і інші необхідні цілі вже над 40 000 корон.
Щадіть і купуйте землю!